

BYUTVIKLING

Sammen skaper vi nye Kristiansand

20 unge profesjonelle planleggere fra fire kontinenter og 15 land, og 60 masterstudenter ved NMBU på As, er i Kristiansand 24.-28.september for å utforske mulighetene som ligger i etablering av nye Kristiansand.

Unge byplanleggere, regionalplanleggere og landskapsarkitekter vil gjøre sitt beste i å analysere og kartlegge utviklingsmuligheter i Søgne, Songdalen og Kristiansand. Det er en ekspertgruppe som kommer med begeistring og nye ideer for en framtidig utvikling av nye Kristiansand. De gleder seg til å møte og utveksle erfaringer og forslag med innbyggerne i nye Kristiansand.

Min erfaring er at hver gang en slik gruppe unge planleggere samles skjer det noe magisk. Selv om de har ulike kulturelle bakgrunner og erfaringer, så har de evnen til å kaste seg ut i oppgaven og undersøke stedet. De utforsker, diskuterer, skisserer, diskuterer igjen, og på denne måten får frem banebrytende idéer.

De unge planleggerne representerer det globale samfunnet, og byer og samfunn som hele tiden er i endring over hele verden. Vi ser i mange land at måten vi planlegger og styrer byene på endres fra myndighets-styrt til prosess-styrt. Statlige planverktøyer brukes mer selektivt enn før og fokuserer på et mer begrenset utvalg av nasjonale og sektor relaterte interesser, som regjeringer vil ta ansvar for og sikre tydelige resultater. Byer og regioner må ta ansvar for egen utvikling. Lokale myndigheter får delegert et større ansvar, og dette åpner veien for dialog og samarbeid med innbyggere, bedrifter, interessegrupper og andre samfunnsengasjerte organisasjoner, i viktige beslutninger om arealbruk.

De internasjonale unge planleggerne vil arbeide under mottoet «Sammen skaper vi nye Kristiansand», en visjon mot 2030, hvor ambisjonene for nye Kristiansand vil bli beskrevet som en av de «coolest» byene i Nord-Europa. Det vil si en grønn, trygg og blomstrende by. En by med sirkulær økonomi, og et minimalt forbruk av naturressurser, vann, land og fossil energi.

Kjernen til denne visjonen inneholder uunngeelige utfordringer mot 2030, og formulerer prinsipper nødvendige for et samarbeid blant alle aktører og

Byer og regioner må ta ansvar for egen utvikling, skriver artikkelforfatteren. FOTO: BJELLAND, KJARTAN

Det er mennesker som gir liv til steder og bygg! Hva er byer uten mennesker?

berørte involvert i arbeidet med fellesprosjektet nye Kristiansand. Disse prinsippene følger en voksende trend i byplanlegging, som oppfordrer til en form for urban aktivisme: det er mennesker som gir liv til steder og bygg! Hva er byer uten mennesker?

Lokale myndigheters viktigste rolle er derfor å støtte opp om stedsutviklere så de kan oppnå sine ambisjoner og mål. Planleg-

gere og designere kan da ansees som forhandlere mellom etterpørsel og tilbud, og som formidlere mellom muligheter og ressurser.

Når offentlige og privateutøvere til tider mangler finansiering for steds- og eiendomsutvikling, er det de individuelle initiativene og små bedrifter som utgjør en nøkkelrolle i å gjenopplive steder, gjenbruke dem midlertidig og videreutvikle de urbane områdene. Dette bidrar med et positivt driv til en ny urban kultur.

Min strategi for workshopen med de unge profesjonelle planleggerne, er å få definert rammen der nye Kristiansand kan utvikle seg til å bli en konkurransedyktig «Nordens grønne by». Her følger en rekke utfordringer, som for eksempel hvordan styrke nettverket for kollektivtransport mellom bysentrene, eller sikre overgangen til en energinøytral økonomi og bygningsmasse, og hvordan målrettet arealutvikling kan bidra til et trygt, bærekraftig og robust økosystem. Andre utfordringer kan være å sikre et helsefremmende miljø og stille seg

proaktivt til nye teknologier i det bebygde landskapet. Alle disse utfordringene stimulerer og oppfordrer oss til å gjøre byer mer livlige, levekraftige, tilgjengelige, bærekraftige og helsefremmende - og stimulere til lokale initiativer.

En interessant konstatering er at regional og byplanlegging handler om identitet, lokal kultur, og om å identifisere og forsterke regionenes og byenes særegne kvaliteter. Vi, planleggere, kan hjelpe byer og samfunn til å utpeke og fremme tids- og stedbundne identiteter og kvaliteter for å skape nye funksjoner, erfaringer og destinasjoner. For eksempel kan en tidligere havnegodsterminal transformeres til attraktive bolig- og rekreasjonsområde. For å klare det må vi finne og definere fremtidens fortellinger og opplevelser. Vi må også involvere partnere i utviklingen av arealstrategier og i stedsutviklingsprosesser. Jeg er spent og nysgjerrig på å se hva de unge profesjonelle planleggerne tenker om nye Kristiansand.

Ung profesjonelleplanleggers workshop (young planning professionals

workshop) organiseres av ISOCARP, International Society of City and Regional Planners. ISOCARP har 600 aktive medlemmer i 180 land. ISOCARP fremmer levekraftig og bærekraftig byer gjennom sine workshops, kongresser og publiseringer, og under sitt motto «Kunnskap for bedre byer». I løpet av de siste 25 årene har ISOCARP organisert godt over 50 workshops med unge planleggere i hele verden, senest i Xi'An, Kina, og i Portland, Oregon, USA. For første gang kommer vi til Norge hvor vi arrangerer workshop i Kristiansand og Bodø. Resultatene presenteres på verdenskongressen i Bodø 1-

MARTIN DUBBELING
 byplanlegger og bydesigner ved connectingcities.eu, i Nederland.